

SEPTEMBER

Anže Irman Kolar

Prvi šolski mesec je za nami. Po dolgih počitnicah smo se učenci vrnili v šolo in začeli z učenjem. Čeprav se je šolsko leto šele začelo, se je na šoli veliko dogajalo. Izkoristili smo lep začetek septembra in imeli že 1. športni dan – pohod. Devetošolci smo odšli na izlet v Kobarid, kjer smo si ogledali Muzej prve svetovne vojne, šestošolci pa so preverjali svoje plavalne sposobnosti.

Vsem želim prijetno, upeha in dobrih ocen polno šolsko leto, ki je pred nami.

Tina J.

Dogajalo se je ...

1. ŠPORTNI DAN - POHOD

V torek, 5. septembra, smo se učenci 7., 8., in 9. razreda odpravili na pohod. Sedmošolci smo se odpravili na pohod na Dobrovlje, natančneje do cerkve svetega Urbana.

Zjutraj smo se zbrali pred športno dvorano. Kar hitro smo vzeli pot pod noge. Med hojo smo opazovali naravo, še posebej, ko smo hodili ob Mozirskem gaju. Največji del poti je vodil skozi gozd. Ko smo imeli samo še malo do cilja, smo začeli prepevati. Pri cerkvi svetega Urbana smo se ustavili, posedli po stopnicah in pomalicali.

Razgled je bil čudovit. Pred nami je bila jasa, nekaj hribčkov in gozd, ob cerkvi pa zelo lepo urejena kmetija in stanovanjska hiša.

Ko smo se naužili prelepega razgleda in se okrepčali, smo se vračali po isti poti, kot smo prišli. Nekateri smo po poti nazaj začutili žulje na nogah, a smo si spet začeli prepevati in tako pozabili, da nas kje boli in da so noge že težke.

Razpoloženje je bilo kljub naporni hoji zelo dobro in prepričana sem, da je bil za mnoge to eden najboljših športnih dnevo.

Nastja Gregorc, 7. b

Osmošolci so se podali na Menino. Del poti so seveda opravili z avtobusom, nadaljevali pa peš do Menine, kjer sta jih pričakala toplo sonce in lepa narava.

Devetošolci smo lahko izbirali med Radegundo in Mozirsko planino. Jaz sem izbrala Radegundo. Del poti smo vsi prehodili skupaj, nato pa smo se ločili v dve skupini. Hodili smo še kakšno uro, nato pa smo si pri kapelici vzeli 10 minut počitka. Ko smo bili vsi spočiti in spet polni energije, smo nadaljevali pot vse do cerkve na Radegundi. Tam smo imeli malico in nekaj prostega časa. Nekateri sošolci pa so se pogumno podali do Mozirske planine. Pot nazaj je bila lažja in hitro smo se vrnili pred šolo.

Tina Jernejc, 9. b

PO SLEDEH PRVE SVETOVNE VOJNE

21. septembra smo devetošolci odšli na celodnevno ekskurzijo. Obiskali smo kraje, kjer je potekala prva svetovna vojna.

Pot nas je vodila skozi Braslovče in naprej po avtocesti do našega cilja – Posočja. Ko smo se peljali skozi Idrijo, so nam učitelji povedali nekaj zanimivosti o idrijskem rudniku in čipki. Takoj po prihodu v Kobarid smo odšli v Muzej prve svetovne vojne. Naš vodič nam je najprej pokazal belo sobo, ki prikazuje trpljenje vojakov v gorah v devetindvajsetih mesecih bojevanja. Nihče med njimi si pred odhodom na bojišče ni predstavljal, kaj jih tam čaka. Nato smo odšli v črno sobo, kjer smo si lahko ogledali slike ranjenih vojakov in njihove poškodbe. Ta soba je bila najbolj grozljiva in zanimiva hkrati. Nadaljevali smo z ogledom Krnske sobe, kjer nam je vodič pokazal maketo Krna (gore, na kateri je prav tako potekala vojna). Na koncu smo si ogledali še kratek film o prvi svetovni vojni, nato pa smo se peš odpravili do cerkve svetega Antona. Tam stoji spomenik 7014 padlim borcem. Po malici smo se z avtobusom odpeljali proti Logu pod Mangartom. Izvedeli smo, da je bil pred leti tam velik plaz, ki je preoblikoval naravo. Ogledali smo si lahko enega najlepših slapov v Sloveniji - slap Boka. Nato smo se peljali čez mednarodni cestni prelaz Predel v Italijo. Ustavili smo se še na naravnem rezervatu Zelenci in si s stolpa ogledali prečudovito naravo. Domov smo se vrnili bogatejši za nova znanja in lepo doživetje.

Tina Jernejc, 9. b

KULTURNA ŠOLA

Osnovna šola Mozirje že tri leta sodeluje v projektu kulturnih šol. Ob koncu lanskega leta smo uspešno podali vlogo za obnovitev statusa, zato so nas povabili na slovesno razglasitev kulturnih šol. To pa je še en razlog, da bomo nadaljevali s proslavami, saj se na zabaven in smešen način iz njih marsikaj naučimo.

V petek, 22. septembra, smo se Anže Irman Kolar, Taja Majhen in mentorica Janja Irman Kolar ob 7. uri zjutraj odpravili proti Grosuplju. Po dveh urah vožnje smo prispeli pred osnovno šolo Louisa Adamiča Grosuplje, kjer smo bili deležni prisrčne dobrodošlice tamkajšnjih učencev. Nato smo se odpravili v kulturni dom pri šoli, kjer so nam devetošolci odigrali predstavo Nacionalno preverjanje stanja. Po predstavi smo se na delavnicah, ki so nam jih dodelili učitelji, lotili dela. Z Anžetom sva šla na delavnico Igra senc, kjer smo se na začetku spoznavali, potem pa igrali družabne igre. Pred igranjem smo morali povedati, kaj vemo o vosku in svečah. Tri ure smo se igrali, zabavali, pacali in izdelovali sveče.

Ob pol dveh smo imeli kosilo, potem pa še eno uro prostega časa. Anže, mentorica in jaz smo se odpravili raziskovat lepote Grosuplja. Obiskali smo cerkev in knjižnico.

Ob 15.30 je bila zaključna proslava in razglasitev najbolj kulturne šole. V letu 2016 je naziv »naj kulturna šola« dobila Osnovna šola Louisa Adamiča. Dobiti naziv »naj kulturna šola« je veliko težje, kot si predstavljate, saj se za ta naziv poteguje kar 70 slovenskih osnovnih šol, izbrana pa je samo ena. Upam, da bo ta naziv kdaj v prihodnosti prejela tudi naša šola.

Taja Majhen, 9. b

26. SEPTEMBER- EVROPSKI DAN JEZIKOV

Evropski dan jezikov je dan, ko praznujemo jezikovno raznolikost v Evropi in spodbujamo učenje tujih jezikov.

ZAKAJ PRAZNUJEMO EVROPSKI DAN JEZIKOV?

- Da seznanimo ljudi z nujnostjo učenja tujih jezikov, s čimer podpiramo večjezičnost in medkulturno razumevanje.
- Da spodbudimo vseživljenjsko učenje jezikov v šoli in izven nje.

KOMU JE NAMENJEN EVROPSKI DAN JEZIKOV?

- Učencem, dijakom, študentom, učiteljem.
- Univerzam, šolam, kulturnim institucijam, jezikovnim inštitutom.

KOLIKO JEZIKOV JE NA SVETU?

Na svetu je od 6000 do 7000 jezikov, od katerih je približno 225 avtohtonih.

Sašo Tamše, 6. b

SLOVENŠČINA IN JAZ

Slovenščina je moj materni jezik. Je jezik, v katerem se pogovarjamo v moji družini ter ga govori večina ljudi v moji domovini.

Ko sem bil zelo majhen, so mi mami, teta ter babi v slovenščini pripovedovale pravljice za lahko noč. Tudi sam sem si jih zelo rad izmišljal. Babi me je naučila veliko slovenskih narodnih pesmi. Že v vrtcu sem znal povedati in zapeti Zdravljico. Nekaj časa sem zelo rad poslušal tudi slovenske pravljice, moji najljubši sta bili Martin Krpan ter Prigode palčkov Poljančkov.

Zdaj, ko sem večji, berem knjige, prevedene v slovenščino, trenutno 5 prijateljev ali pa tiste, ki so jih napisali slovenski pisatelji.

Slovenščina ima zelo veliko narečij. Kadar poslušam sorodnike iz Prekmurja, jih skoraj ne razumem. Oni pa imajo težave razumeti mene, saj v šali pravijo, da govorim savinjsko in ne slovensko. Moja mami govori zelo lepo, pravilno in skoraj brez naglasa.

Meni se slovenščina ne zdi težka, saj me spremlja na vsakem koraku. Tujci pa zaradi naše dvojine in številnih pravil mislijo drugače. Čeprav, če bolje razmislim, naš jezik sploh ni tako enostaven. Pravilni skloni in razna pravila mi še zdaj povzročajo težave, prav tako črki lj ter v ali l na koncu besed, v zadrego pa me včasih spravijo tudi vejice.

A kot pravi moja teta, vsi Angleži ne znajo angleščine za 5 in tudi vsi Slovenci ne znajo slovenščine za 5. Res, da se nam zdi, da jo obvladamo vsi, a le v pogovorni obliki, ko pa nastopijo pravopis in pravila, pa lahko imamo težave.

Slovenščina je državni jezik Republike Slovenije.

Ali Ernecl, 6. a

EVROPSKO PRVENSTVO V KOŠARKI

Konec julija so se začele pripravljalne tekme za evropsko prvenstvo v košarki. Slovenija je na pripravljalnih tekmah igrala proti Rusiji, Madžarski, Češki, Ukrajini, Izraelu, Turčiji, proti Hrvaški pa je zaigrala na treh tekmah, ena je bila za javnost zaprta. Slovenska ekipa je dobila štiri tekme.

Sam sem si v živo ogledal tekmo v Stožicah v Ljubljani, ko je Slovenija igrala proti Hrvaški. Na tekmo sem šel s starši (hm, tudi mami je bila čisto navdušena), mlajšim bratom in prijateljem Mihom. Midva sva bila še posebej navdušena, saj sva prvič v živo videla najinega idola, slovenskega čudežnega dečka v košarki, Luko Dončiča. Meni se je zdelo zanimivo to, da so bili na kupu zbrani naši najboljši igralci. Imeli smo jih priložnost videti vse naenkrat. Ogrevanju je sledila himna, zapeta v živo. Cela dvorana je pela zraven, visoko so bile dvignjene zastave in občutek je bil neverjeten. Tekma je bila zanimiva, saj so se Hrvati dobro branili. Na trenutke je bilo zelo napeto, a ob podpori skoraj dvanajst tisoč navijačev smo zmagali.

Pričelo se je evropsko prvenstvo. Sledile so tekme po skupinah. V naši skupini so bile Grčija, Francija, Finska, Islandija in Poljska. Najbolj zanimiva tekma mi je bila tekma s Francijo, saj so nas Francozi prejšnja leta premagovali, letos pa smo mi njih za celih 20 pik. Poznalo se jim je, saj so letos igrali brez svojega aduta Tonyja Parkerja. Iz ekipe C smo prešli na izločilne boje. V osmini finala smo naleteli na Ukrajino. Tekmo smo dobili z rezultatom 79:55. Sledili sta težki tekmi z Latvijo in Španijo. Vse tekme so bile napete, vsaka ekipa je imela svoje junake. Pri nas doma jih je spremljala cela družina. Starša sta celo pustila bedeti prvi polčas mlajšemu bratu Urbanu. Močno smo navijali, vem, da je bilo enako tudi po drugih domovih.

V finalu pa smo dobili Srbijo. Tekmo smo pri nas gledali od začetka do konca, tudi mlajši brat. Vsako sekundo smo navijali, kričali in spodbujali naše košarkaše. Končni izid, zmaga za osem točk, poznate vsi. Pri nas smo skakali od veselja. To, da smo evropski prvaki, pa sem se zavedel šele zjutraj.

Šport povezuje ljudi. To se je pokazalo tudi ob zmagi in naslovu evropskih prvakov. Mislim, da je cela Slovenija navijala za ekipo.

Moja idola sta kapetan Goran Dragić in nadarjeni Luka Dončič. Po tej zmagi in prvenstvu se s prijatelji skoraj vsak dan dobivamo na igrišču in igramo košarko.

ROKOMETNA ŠOLA

Sem šestošolec. Imam veliko zelo različnih obšolskih dejavnosti. Največ časa pa mi vzameta igranje klavirja in treningi rokometu.

Ugotovil sem, da je Mozirje kraj, kjer sta doma nogomet in odbojka, tudi košarka, a zagotovo ne rokomet. Jaz sem se k rokometu vpisal že v drugem razredu, vendar nas ni bilo dovolj, zato smo z vajami zelo hitro prenehali.

Lansko leto pa sem začel obiskovati ure rokometu v okviru **Rokometne šole Sebastjana Soviča**. In spet se je zgodilo skoraj isto, vpisalo se je premalo otrok. Ampak tokrat smo vztrajali in vsak mesec se nam je pridružil še kakšen. Po treh mesecih nas je nekaj najbolj pridnih trener Sovič povabil še na dodatne petkove treninge v Šoštanj. Udeležili pa smo se tudi nekaj turnirjev.

Na tekmi v Slovenj Gradcu

Letos pa je stvar bolj resna. Tekmovali bomo na republiškem nivoju. Otrok letnikov 2007 in 2008 je sicer veliko več kot nas, a tudi mi, rojeni leta 2006, se bomo potrudili in dali vse od sebe. Smo v skupini s klubi rokometnih šol iz Sevnice, Slovenj Gradca, Velenja in Celja. Člani tekmovalne ekipe prihajamo iz Savinjske doline, Šoštanja ter Velenja z okolico.

Treninge imamo trikrat tedensko (dvakrat v Šoštanju in enkrat v Mozirju) po uro in pol, dvakrat tedensko pa se lahko pridružimo treningu na matičnih šolah, ki trajajo eno uro. Vedno se najprej ogrejemo, potem naredimo raztezne vaje in vaje za moč, se naučimo kakšno novo rokometno tehniko, zadnjih 20 ali 30 minut treninga pa igramo. Ko končamo, smo vsi premočeni, kot da bi prišli izpod tuša. Zelo je naporno, zato smo bili od začetka tudi zelo, zelo utrujeni. S treningi smo letos začeli že med počitnicami, sredi avgusta.

Skupinsko srečanje rokometišev v Šoštanju

Moja mami sicer pravi, da je moja glavna obveza šola in da dokler ne bo težav, bom lahko obiskoval tudi rokomet. Če je med vami kdo, ki bi se rad naučil rokometu ali se nam pridružil na treningih, bomo zelo veseli – treningi za začetnike so ob torkih in četrkih med 15. in 16. uro v Športni dvorani Mozirje.

Jaz se bom potrudil in vas sproti obveščal, kako nam gre. Vi pa držite pesti.

Ali Ernecl, 6. a razred

NEVARNOST KLOPOV

Prišla je jesen, ko izkoriščamo še zadnje sončne dni za sprehode v naravo, gobarji pa uživajo v nabiranju gob. Prav v tem času velikokrat pozabimo, da v gozdu na nas še vedno prežijo klopi. Klopi prenašajo veliko bolezni, ki lahko resno ogrozijo naše zdravje. Pri nas je daleč najpogostejša lymska borelioza, sledi pa ji klopni meningoencefalitis. In ker smo Slovenci najbolj ogrožena populacija v svetu, ko govorimo o lymski boreliozi, je prav, da spoznamo našega sovražnika.

Že stari Grki so klope opisovali kot škodljiva bitja. Na svetu so odkrili približno 850 vrst klopo. Življenjski krog gozdnega klopa vsebuje naslednje faze: jajčeca, larvo, nimfo in odraslo žival. Samica v svojem življenju izleže od 1000 do 4000 jajčec v prst. Iz njih se izležejo larve. Te morajo najti gostitelja in se najesti krvi, da se preobrazijo v svojo naslednjo stopnjo nimfo. Tudi te se več dni hranijo na svojem gostitelju. Site krvi zapustijo svojo žrtev in se spustijo na tla, kjer se prelevijo v odraslo žival. Torej v vsaki razvojni fazi rabijo en obrok krvi. Ampak pozor! Na njega lahko brez problema čakajo tudi leto ali več. Odrasli klopi zdržijo brez hrane do štiri leta. In ker v svojem razvoju zamenjajo tri gostitelje, se lahko pri njih okužijo z različnimi virusi in bakterijami in nato to okužbo prenesejo naprej, na nas, lahko tudi na naše ljubljence – muce in pse. Vendar vsi klopi niso okuženi. Klopi se zadržujejo v nizkem grmičevju v višini do okoli pol metra od tal in tam z iztegnjenima prednjima nogama potrpežljivo čakajo na primernega gostitelja. Klopi nimajo oči, imajo pa poseben Hallerjev organ in z njim zavohajo žrtev že na daleč, tudi tresenje tal jih opozori na nas.

Ko je klop na gostitelju, lahko nekaj ur hodi po njem, preden se prisesa. Išče mehko, tanko in dobro prekrvljeno kožo. Ko se usidra, začne sesati kri. Pika klopa ne čutimo, saj njegova slina vsebuje sredstvo proti bolečinam in hkrati preprečuje strjevanje krvi, kar omogoča neovirano sesanje krvi več dni. S slino pa izločijo v kri tudi razne viruse in bakterije, na primer bakterijo borelijo, ki povzroča lymsko boreliozo. Velikokrat se ta bolezen začne z rdečino, ki se pojavi nekaj dni po vbodu klopa, se počasi širi, na sredini blede in dobi obliko obroča. Lymsko boreliozo zdravimo z antibiotiki, a če je ne zdravimo lahko prizadene živčevje, sklepe ali srce. Velikokrat bolezen pusti posledice tudi na bolniku, ki se je zdravil. Cepiva proti njej še na žalost ni.

Klopni meningoencefalitis pa povzroča virus, ki se prenaša z vbodom okuženega klopa in je zelo resna bolezen, ki poteka v več fazah. Kaže se z visoko telesno temperaturo, močnim glavobolom, slabostjo, bruhanjem, tresenjem rok in jezika. Pri vsakem desetem bolniku se pojavijo ohromitve, nekaj pa jih na žalost umre. Zdravljenje poteka v bolnišnici in bolezen velikokrat pusti posledice za vse življenje.

Hudi glavoboli, vrtoglavice in motnje sluha so le ene izmed njih. Edina učinkovita zaščita proti klopnemu meningoencefalitisu je cepljenje.

Ljudje večkrat pravijo, da je klop najnevarnejša zver pri nas, a naj nas to ne odvrne od sprehodov v naši čudoviti naravi. Kmalu bo temperatura zemlje padla pod 5 stopinj in klopi bodo v fazi mirovanja. Do takrat pa velja: ko gremo na sprehod v gozd, se zaščitimo s spreji za zaščito pred piki kloпов. Po vrnitvi domov se temeljito pregledamo, preženemo klope, ki še lezejo, in s pinceto odstranimo tiste, ki so se že prisesali. Se stuširamo, oblačila pa operemo.

Zala Paulina Brišnik, 6. a

Literarni kotiček

EVA IN PASJI KLIC NA POMOČ

V majhnem mestecu je živela deklica, ki je imela velike modre oči, snežno belo kožo, po obrazu posute pegice in dolge skodrane rdeče lase. Njeno ime je bilo Eva.

Eva je bila zelo posebno dekletce, rodila se je namreč gluhonema. Sporazumevala se je v znakovnem jeziku. In če se je včasih težko sporazumela z ljudmi, se ji to nikoli ni zgodilo z živalmi. Eva je brala misli živalim in one njej. Zelo rada je posedala na vrtni klopici s ptički na roki in metuljčki na laseh. Razumela je živali, one pa njo.

Nekega sončnega dne, tik preden je praznovala svoj sedmi rojstni dan, je Eva začutila, da jo nekdo kliče na pomoč. Odprla je vhodna vrata in pred njo je stala psička. Psička ni imela doma, imela pa je majhnega mladička, ki so ji ga vzeli. Želela je, da ji Eva pri reševanju njenega psička priskoči na pomoč. Eva je bila takoj pripravljena pomagati. Psička jo je vodila na rob mesta, kjer je stala na pol podrti, borna hiša, na dvorišču pa je jokali mali kužek, priklenjen na kratko, a debelo verigo, brez vode in hrane. Eva ga je pomirila in mu obljubila, da ga bo rešila. Verige na žalost ni mogla odpeti, zato jo je poskusila izdreti iz trhlega zidu. Zelo se je trudila, psičkov pogled ji je dal moč. Uspelo ji je. Vsi trije so bili presrečni in hitro so odhiteli domov.

Doma sta bila starša že zelo v skrbeh, saj nista vedela, kam je Eva šla. Ko se je s psičkoma vrnila domov, se jima je odvalil kamen od srca in hitro sta jo stisnila v topel objem. Oče je odstranil verigo s psičkovega vratu. Eva ju je prosila za prav posebno darilo za rojstni dan. Želela je obdržati pasjo družinico. Psičko je poimenovala Kala in mladička Uhec. Starša sta njeno željo izpolnila.

Eva, Uhec in Kala pa so se zabavali do konca svojih dni.

Zala Paulina Brišnik, 6. A

Znamo tudi angleško

RIVER PHOENIX

River Jude Bottom was born on 23rd August 1970 in Madras, Oregon. He was an American actor, musician, and activist. He started his acting career when he was only 10 years old. He played in television commercials. His first big role was in the movie *Stand by Me* in 1986. He also played in movies *Explorers*, *Dark Blood*, *Indiana Jones and the Last Crusade* (1989) and *Mosquito Coast* (1986). He also played the guitar in folk/rock band *Aleka's Attic*. In 1989 he was nominated for Oscar for the best actor for the supporting role. He died on 31st October 1993 because of a drug abuse when he was only 23 years old.

Tina Jernejc, 9. b

JOHN RITTER

Jonathan Southworth Ritter was born in Burbank, California, on the 17th September 1948. He was the son of legendary country singer and actor Tex Ritter and his wife, actress Dorothy Fay. John was an American actor and comedian. He was best known for his role as Jack Tripper on the ABC series *Three Is Company* for which he received a Primetime Emmy Award and a Golden Globe Award. He acted in more than 40 movies and 7 tv-shows. His most famous movies are *Bad Santa*, *Problem Child*, *Hero at Large* and others. He made guest appearances on the television series *Hawaii Five –O*, *M*A*S*H* and many others.

He died on the 11th September 2003, when he was 54 years old. He had an aortic dissection.

Sara Jernejc, 9. b